

Н.Ю. ЄРШОВА, к.е.н., доц., НТУ «ХП», Харків

А.Ю. КЛИМЕНКО, магістрант НТУ «ХП», Харків

Д.Ю. КОХНА, магістрант НТУ «ХП», Харків

ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ ОЦІНОЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Модель обліково-аналітичної системи підприємства являє собою поліфункціональний комплекс елементів зі збору, узагальнення та аналізу, накопичення, зберігання та видачі інформації про стан окремих оціночних показників економічного суб'єкта в цілому, складання різного роду прогнозів, оцінки ризику, моніторингу показників та їх контролю. Побудова і функціонування цієї системи ґрунтується на принципах системності та комплексності.

Досліджено, що поняття оціночних показників включає показники фінансово-економічної діяльності економічного суб'єкта, зокрема фінансовий результат, собівартість, показники фінансового стану та інші.

У побудові обліково-аналітичної системи оціночних показників фінансового стану господарюючого суб'єкта можуть бути використані різного роду моделі; один з варіантів моделювання передбачає формування тривимірної структурної схеми функціонування обліково-аналітичної системи оціночних показників.

В рамках обліково-аналітичної системи оціночних показників фінансового стану спостерігається взаємодія систем управлінського обліку та аналізу. Таким чином, роль витратних і результуючих оцінних показників в розвитку економічного суб'єкта і забезпеченні інтересів його власників визначають необхідність ефективного і безперервного функціонування обліково-аналітичної системи на всіх етапах формування, розподілу, використання та планування показників на підприємстві.

В ході аналізу результуючих показників діяльності підприємства визначено, що чинний порядок обліку фінансових результатів має ряд недоліків, що знижують рівень інформативності облікових даних, що не може не позначитися на процедурі підготовки звітності, корисності звітної інформації та своєчасності її надання, знижуючи в цілому значущість звітних даних, оскільки сучасна система рахівництва не передбачає виділення окремих облікових позицій для прибутку (збитку) в розрізі видів діяльності, а також для витрат, утвореного внаслідок оподаткування і розподілу отриманого фінансового результату.

Обліково-аналітична інформація про формування фінансового результату в обов'язковому порядку повинна містити впорядковані дані, необхідні для розрахунку прибутку (збитку) до оподаткування і прибутку (збитку) після оподаткування, відмінність між якими обумовлюється наявністю тільки одного виду витрат - витрати з податку на прибуток, який є його наслідком і в силу цього вимагає облікового відокремлення.

Крім цього, при побудові ефективної управлінської обліково-аналітичної системи оціночних показників фінансових результатів особливу увагу приділяється вибору методик аналізу прибутку підприємства, при якому потрібна вивчення співвідношення між трьома групами найважливіших економічних показників: витратами, обсягом реалізації і прибутком, і прогнозуванні величини кожного з цих показників при заданому значенні інших. Тому оперативний вектор управлінської обліково-аналітичної системи повинен ділити всю інформацію про фінансово-господарської діяльності економічного суб'єкта на заплановану і незаплановану.

Деталізацію обліково-інформаційного забезпечення щодо пріоритетів, на наш погляд, необхідно проводити на основі показників реалізації економічного потенціалу господарюючого суб'єкта, а деталізація по позаплановим змін повинна відображати ступінь впливу того чи іншого процесу на результати діяльності економічного суб'єкта.